

L'illa de la Pilastra, un espai d'a

L'Ajuntament de Bescanó està acabant els tràmits per adquirir l'anomenada devesa del Gegant, per poder garantir la seva protecció i conservació

Per Eugeni Domingo

L'illa de la Pilastra és una illa fluvial situada en el tram mitjà-baix del Ter entre els municipis de Bescanó, Salt i Sant Gregori. Té una superfície d'unes 10 hectàrees de titularitat pública i privada, majoritàriament al terme de Bescanó. L'Ajuntament de Bescanó està finalitzant els tràmits perquè l'illa passi a ser de titularitat municipal, després de l'acord amb el propietari. Aquesta illa que també se la coneix com la devesa del Gegant, està situada davant de la Pilastra entre el Ter Vell i l'avantcanal annex a la sèquia Monar, com a espai públic per protegir per a la preservació del patrimoni natural.

L'espai presenta ambients naturals d'interès per a la protecció en l'àmbit de la Unió Europea i resulta especialment interessant per a molta fauna associada a zones humides. En aquest espai conflueixen els interessos de diversos organismes per a la seva conservació i millora. Pel que fa a la seva protecció, la zona forma

El martinet de nit

Aquest és un ocell petit amb el coll curt i un cos arrodonit. Té la cara i la panxa blancs i el dors i el capell blau fosc, i la resta del cos és de color grisós. Aquest camallarg té les potes llargarudes i bec punxegut, i fa una mica més de mig metre. El martinet de nit viu en rius, basses i pantans tranquils amb poca aigua i s'alimenta de peixos, granotes, insectes i larves.

La llúdriga

La llúdriga pertany a la família dels mustèlids. Aquest mamífer carnívor es caracteritza pel seu cos allargat i pel fet de ser un bon excavador. Els mascles poden assolir els 120 centímetres de llargada i la cua pot arribar a pesar 10 quilos. En canvi, les femelles no solen superar el metre i pesen entre 4 i 7 quilos.

El seu pelatge és de color bru fosc a l'esquena i menys intens a les extremitats. El fet de tenir el cos allargat, les potes curtes i la cua llarga i aplanada, que li serveix de timó, li permet desplaçar-se ràpidament sota l'aigua. La seva presència en un riu o en qualsevol massa d'aigua ens confirma que la qualitat d'aquell medi és prou bona.

alt valor ecològic

part de l'espai Riberes del Baix Ter de la proposta catalana d'ampliació de la Xarxa Natura 2000, una xarxa europea d'espais naturals d'alt valor ecològic.

L'illa de la Pilastra destaca per la gran diversitat d'ambients que presenta: s'hi troben representades bona part de les comunitats de ribera presents a les nostres contrades –sargar, albereda, verneda, freixeneda, balcars, jonqueres, etcètera–, per bé que bona part d'elles ocupen poca superfície. Especialment interessants són retalls de salzedes i albereda ben conservats, així com un balcar extens i ben representat al nord de l'illa, al braç amb les aigües més quietes. També s'hi troba representat l'alzinar mediterrani: tot i no ésser un hàbitat de ribera, és interessant, ja que es tracta d'un hàbitat d'interès comunitari.

La vegetació és molt rica, tot i que en alguns indrets es troba molt alterada a causa de la substitució del bosc de ribera per plantacions o bé per la colonització d'espècies al·lòctones o de comunitats ruderals, bardisses o canyars. La presència de diferents hàbitats i la tranquil·litat de la zona fan que sigui un espai idoni per a la fauna, ja que s'hi garanteixen els requeriments de les espècies pel que fa a alimentació, refugi, àrees de cria, etcètera. Així doncs, la fauna de l'illa de la Pilastra també és rica i diversa: hi destaquen espècies com ara la llúdriga, el barb de muntanya o el martinet de nit, que cria a l'illa.

La seva situació estratègica té importància per garantir la continuïtat com a corredor biològic del riu Ter al seu pas per aquests municipis. Els rius i boscos de ribera que creixen al llarg del Ter són un patrimoni natural de primer ordre al nostre municipi i constitueixen, en alguns punts, un dels ecosistemes riberencs més rics de les nostres comarques.

Projecte Life de l'illa de la Pilastra

El Consorci ha redactat un projecte Life que s'ha presentat a la Unió Europea per al finançament d'actuacions per a la preservació d'aquest espai

El municipi de Bescanó forma part del Consorci Alba-Ter, que aglutina els diferents municipis del curs del riu Ter amb la finalitat de divulgar i conservar el seu patrimoni natural i cultural. El Consorci ha redactat un projecte Life que s'ha presentat a la Unió Europea per al finançament d'actuacions per a la seva preservació. El projecte s'anomena *Recuperació d'hàbitats riparis del riu Ter (Riparia-Ter)* i el termini previst d'execució seria del 2009 al 2012. El coordinarà el Consorci Alba-Ter i com a soci hi haurà la Fundació Territori i Paisatge. Aquest projecte té un pressupost total d'1.009.351 euros, i se sol·licita el 50% de cofinançament a la UE. L'objectiu principal del projecte és la recuperació d'hàbitats de ribera del riu Ter, especialment boscos al·luvials d'*Alnus glutinosa* (vernedes) i llacunes temporals mediterrànies, sempre dins d'espais de la Xarxa Natura 2000. El projecte té també com a objectiu l'ordenació dels accessos a les zones d'actuació a fi d'evitar la degradació d'aquests ecosistemes causada per l'elevada freqüentació, que puntualment es dona en zones periurbanes.

Les actuacions previstes al Life a l'illa de la Pilastra són:

- Control d'espècies invasores: es portaran a terme actuacions de control de vegetació exòtica invasora, combinades amb mesures que afavoreixin l'establiment de vegetació autòctona.
- Millora forestal de boscos al·luvials. Es desenvoluparan i aplicaran plans de millora forestal de boscos al·luvials. Aquestes actuacions preveuen: tallades selectives per diversificar l'estructura d'edats i eliminar els individus malalts; aclarides i desbrossades per afavorir la regeneració de les clarianes; etcètera. En definitiva, es tracta d'actuacions de millora destinades a la recuperació de l'estructura i composició en vernedes, salzedes i alberedes.
- Ordenació d'accessos: s'elaborarà i executarà un pla d'ordenació de l'ús públic dels espais de ribera inclosos al projecte. Aquest pla preveu la creació d'una xarxa d'itineraris d'interpretació del medi natural o de canalització del flux de visitants a les principals zones d'actuació.